

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 15.6.2006
COM(2006) 288 végleges

2006/0103 (CNS)

Javaslat:

A TANÁCS HATÁROZATA

a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet 2006. évi egységes szerkezetbe foglalt tengerészeti munkaügyi egyezményének az Európai Közösség érdekében történő megerősítésére a tagállamok felhatalmazásáról

(előterjesztő: a Bizottság)

INDOKLÁS

1) A JAVASLAT HÁTTERE

- **A javaslat indokai és célkitűzései**

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (a továbbiakban: ILO) egységes szerkezetbe foglalt tengerészeti munkaügyi egyezményét (a továbbiakban: a 2006. évi egyezmény) az ILO Nemzetközi Munkaügyi Konferenciájának 2006. február 23-án Genfben tartott tengerészeti ülészakán fogadták el, amelyet mint 94. ülészakot a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal kormányzó szerve hívott össze.

Az ILO 2001 januárjában azzal a céllal kezdte meg egységes szerkezetbe foglalni és napra készre tenni a jelenlegi egyezményekbe és ajánlásokba foglalt tengerészeti szabályokat, hogy a szervezet konferenciája végül egyetlen jogi okmányt fogadjon el, nevezetesen az egységes szerkezetbe foglalt tengerészeti munkaügyi egyezményt. Az egyezmény célja egyszerű, egyértelmű, következetes, elfogadható és alkalmazható nemzetközi minimumszabályok meghatározása az egész ágazatra vonatkozóan, azaz áttekinthető tengerészeti munkaügyi kódex létrehozása.

A vonatkozó szociális szabályokat a tengerészek foglalkozásával, valamint a tengerészeti balesetek emberi tényezőivel való elégedetlenség miatt újra meg kellett határozni. A tengerészeti ágazatban világszerte több mint 1,2 millió tengerész dolgozik, és e tevékenység világgazdasági szempontból kiemelt fontosságú, mivel a kereskedelem 90%-a kapcsolódik hozzá.

A 2006. évi egyezmény végső célja a tengerészek számára megfelelő élet- és munkakörülményeket biztosítani, valamint a hajózási ágazatban világszerte tisztességesebb versenyfeltételek kialakításának elősegítése útján egyenlő feltételeket teremteni és fenntartani, továbbá emelni a tengerészeti munkaügy területén létező számos egyezmény alacsony megerősítési arányát.

Az európai uniós koordináció keretében ellenőrizték az ILO rendelkezései és a közösségi jogszabályok közötti összhangot és összeegyeztethetőséget. Ez különösen az egyezmény azon területeire vonatkozik, amelyek kizárólagos közösségi hatáskörbe tartoznak; ilyen például a szociális biztonsági rendszerek összehangolása, amely az EK-Szerződés 42. cikke alapján elfogadott, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra és családjukra történő alkalmazásáról szóló 1971. június 14-i 1408/71/EGK rendeletből ered. Az 1971. június 14-i 1408/71 rendelet helyébe a 883/2004/EK rendelet lépett, és a 859/2003 rendelet harmadik országok állampolgáira is kiterjesztette az említett rendelet alkalmazását. Az 1408/71 rendelet 13. cikke (2) bekezdésének c) és 14. cikkének b) pontja különleges rendelkezéseket határoz meg tengerészek számára. Harmadik országok állampolgáira vonatkozóan a 2003. június 1-i 859/2003 rendelet állapít meg szabályokat, és szociális védelmükkel kapcsolatban ugyanazokat a jogokat biztosítja számukra, mint amelyek az EU-n belül mozgó uniós polgárokat megilletik.

Az ILO szövegében a lobogó szerinti állam és a lakóhely szerinti állam egyaránt felelős, azonban a szociális ellátás különböző területeiért, mivel az EK jogában főszabály szerint a lobogó szerinti állam szociális biztonsági jogszabályai

alkalmazandók az 1408/71 és 883/2004 rendelet szerint.

A 2006. évi egyezmény és a szociális biztonsági rendszerek koordinációjáról szóló EK-jogszabályok közti esetleges ellentmondások rendezésére a technikai előkészítő tengerészeti konferencia (Genf, 2004. szeptember 13–24.) során kikötéseket tartalmazó záradékot illesztettek a szövegbe. E záradék hivatott védelmezni a szociális biztonsági rendszerek összehangolásáról szóló EK-jogszabályokat, és elsőbbséget biztosítani számukra abban az esetben, ha az egyezmény az EK-szabályoktól eltérő eredményre vezetne ebben a kérdésben.

Valójában a Bíróságnak a külső hatásköréről szóló joggyakorlata (AETR-ügy) szerint a tagállamok saját hatáskörükben nem erősíthetik meg a 2006. évi egyezményt, mivel annak a szociális biztonsági rendszerek koordinációjára vonatkozó rendelkezései a Közösség kizárólagos hatáskörébe tartoznak.

Ebben az összefüggésben, valamint a Közösség és a tagállamok közti hatáskör-megosztásnak a Szerződésben meghatározott szabályai betartása érdekében a Bizottság javasolja, hogy a Tanács hatalmazza fel a tagállamokat a 2006. évi egyezménynek a Közösség érdekében történő megerősítésére.

- **Általános háttér**

A 2006. évi egyezmény összhangban áll az ILO küldetésével, feladatai közé tartozik a tengeri szállításra vonatkozó nemzetközi munkaügyi szabályok kidolgozása, és megfelelő munkakörülmények biztosítása a tengerészek számára. A 2006. évi egyezmény figyelembe veszi azt a tényt, hogy a tengerészeknek – a hajózási ágazat világméretű kiterjedése miatt – különleges védelemre van szükségük.

A 2006. évi egyezmény öt fejezetben tárgyalja a tengerészeti munkaügyi szabályokat: a fedélzeti munka minimális követelményei; alkalmazási feltételek, szállás és ellátás, szociális védelem és jóléti ellátások, valamint az egyezmény rendelkezéseinek alkalmazása és betartása. A szöveg a tengerészek jogait egyetemesen írja elő, tekintet nélkül arra, hogy milyen lobogó alatt hajózó hajón szolgálnak, továbbá meghatározza a hajótulajdonosokra, a lobogó szerinti államokra, a kikötő szerinti államokra és a munkavállalók származása szerinti államokra háruló kötelezettségeket.

A 2006. évi egyezmény végrehajtásához a lobogó szerinti államok kötelesek minősítési rendszeren és rendszeres ellenőrzéseken alapuló szilárd végrehajtó rendszert bevezetni. Az államok a lobogójuk alatt közlekedő hajók számára igazolást adnak ki, ha az illetékes hatóságok ellenőrizték, hogy a fedélzeti munkafeltételek megfelelnek a 2006. évi egyezmény végrehajtására elfogadott nemzeti törvényeknek és rendelkezéseknek. A 2006. évi egyezmény a „nincs kedvezőbb elbánás” elven alapszik, így biztosítva, hogy azon államok hajói, amelyek nem erősítették meg az egyezményt, ne részesüljenek kedvezőbb elbánásban az egyezményt megerősített államok lobogója alatt hajózó hajóknál.

A 2006. évi egyezményben érintett számos kérdést szabályoznak közösségi jogszabályok, amelyek a Szerződés 42., 71., 137. és 138. cikkén alapulnak. A 2006. évi egyezmény szövegében szereplő rendelkezések túlnyomó többségét a megosztott hatáskörbe tartozó kérdések teszik ki. Közösségi hatáskör érvényesül többek között a munkakörülmények, az egyenlőség és a hátrányos megkülönböztetés tilalma, az

egészségvédelem, az orvosi ellátás, a balesetek megelőzése, a jóléti ellátások, a kikötő szerinti állam ellenőrzései, valamint a Közösség kikötőibe befutó hajókon dolgozó tengerészek munkaidejére vonatkozó rendelkezések végrehajtása területén. Megjegyzendő, hogy az egyezmény tárgyát képező más területekre viszont nem vonatkozik közösségi jogszabály; ez a helyzet a szállással kapcsolatos előírásokkal vagy a felvételi és közvetítő irodák szabályozásával.

A hajók kikötő szerint illetékes állam általi ellenőrzéséről szóló 1995/21/EK irányelv utal a tengerészek orvosi vizsgálatáról szóló 73. ILO-egyezményre, II. melléklete igazolás- és iratlistát tartalmaz, továbbá VI. mellékletében meghatározza a hajóvisszatartás kritériumait, amelyek között szerepelnek az ILO-egyezmények hatálya alá tartozó, például az élelmiszerrel, az ivóvízzel, a fedélzeti higiéniai feltételekkel és a fűtéssel kapcsolatos feltételek. Az 1995/21/EK irányelv a meghatározásoknál megemlíti továbbá a kereskedelmi hajók minimumkövetelményeiről szóló 147. ILO-egyezményt. Az a tény, hogy a 2006. évi egyezmény az ILO fennálló egyezményeinek helyébe lép, közvetlen hatással van az 1995/21/EK irányelvre.

- **A javaslat által érintett területet szabályozó hatályos rendelkezések**

A javaslat tárgykörében nincsenek meglévő rendelkezések.

- **Összhang más uniós politikákkal és célkitűzésekkel**

Nem alkalmazható.

2) KONZULTÁCIÓ ÉRDEKELT FELEKKEL ÉS HATÁSVIZSGÁLAT

- **Konzultáció az érdekelt felekkel**

Nem releváns.

- **A szakvélemények összegyűjtése és felhasználása**

Külső szakértő bevonása nem volt szükséges.

- **Hatásvizsgálat**

Nem releváns.

Nincs szükség több lehetőség vizsgálatára.

3) A JAVASLAT JOGI ELEMEI

- **A javasolt intézkedés összefoglalása**

A 2006. évi egyezmény által érintett területeken létező közösségi szabályokat fenn kell tartani, és egyértelműen jelezni kell a világ többi része felé, milyen fontosnak tartja a

Közösség a 2006. évi egyezményt, valamint a tengerészek munka- és életkörülményeit.

Az ILO működési szabályzatából következik, hogy a megerősítést megelőző – más fórumokon szokásos – aláírási folyamat helyébe itt szavazási eljárás lép (erre 2006. február 23-án, a Nemzetközi Munkaügyi Konferencián került sor), amely az aláírással egyenértékű, azonban a 2006. évi egyezmény még nem lépett hatályba. Kizárólag államok csatlakozhatnak a 2006. évi egyezményhez. Azonban az Európai Bizottság az ILO-n belüli uniós koordináción keresztül jelentős szerepet játszott az előkészítésben és a tárgyalásokban. Figyelemmel az ILO tripartit jellegére, az államok, valamint a munkáltatók és munkavállalók delegációi vettek részt a tárgyalásokon, valamint a 2006. évi egyezmény elfogadásáról szóló szavazáson. Az Európai Bizottság megfigyelőként volt jelen, nem vett részt a tárgyalásokon, azonban tudomásul vette a 2006. évi egyezmény tárgyalásában részt vett tagállamok támogató szavazatát, valamint annak szükségességét, hogy az egyezményt a lehető legkorábbi alkalommal hatályba léptessék.

Figyelemmel arra a tényre, hogy a szociális biztonsági rendszerek koordinálása közösségi hatáskörbe tartozik, a Bizottság javasolja, hogy a Tanács hatalmazza fel a 2006. évi egyezménynek a Közösség érdekében történő megerősítésére azokat a tagállamokat, amelyeket e területen köt a közösségi jog.

A javasolt határozat tehát lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy további késedelem nélkül megtegyék az egyezmény ratifikálásához szükséges lépéseket.

- **Jogalap**

Az EK-Szerződés 42. cikke.

- **A szubszidiaritás elve**

A javaslat a Közösség kizárólagos hatáskörébe tartozik. A szubszidiaritás elve ezért nem alkalmazható.

- **Az arányosság elve**

A javaslat az alábbi ok(ok) miatt megfelel az arányosság elvének:

Nem releváns.

Nem releváns.

- **Az eszközök megválasztása**

Javasolt eszköz: egyéb.

Egyéb eszközök az alábbi ok(ok) miatt nem lennének megfelelőek:

Nem releváns és nem alkalmazható.

4) KÖLTSÉGVETÉSI HATÁS

A javaslat nincs kihatással a Közösség költségvetésére.

5) TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

- **A javaslat részletes magyarázata**

Nem releváns.

Javaslat:

A TANÁCS HATÁROZATA

a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet 2006. évi egységes szerkezetbe foglalt tengerészeti munkaügyi egyezményének az Európai Közösség érdekében történő megerősítésére a tagállamok felhatalmazásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 42. cikkére, összefüggésben a Szerződés 300. cikke (2) bekezdése első albekezdésének első mondatával, valamint 300. cikke (3) bekezdésének első albekezdésével,

tekintettel a Bizottság javaslatára¹,

tekintettel az Európai Parlament véleményére²,

mivel:

- (1) A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (a továbbiakban: ILO) egységes szerkezetbe foglalt tengerészeti munkaügyi egyezményét az ILO Nemzetközi Munkaügyi Konferenciájának 2006. február 23-án Genfben tartott tengerészeti ülészakán elfogadták.
- (2) Ez az egyezmény a hajózási ágazatban jelentős nemzetközi szintű eredményt képvisel, mivel hozzájárul a tengerészek megfelelő élet- és munkakörülményei biztosításához, valamint a hajótulajdonosok és -üzemeltetők számára tisztességesebb versenyfeltételek teremtéséhez, ezért kívánatos, hogy rendelkezéseit a lehető legkorábbi időponttól alkalmazzák.
- (3) Ez az új jogi eszköz a munkaügyi minimumkövetelmények meghatározásával egy nemzetközi tengerészeti munkaügyi kódex alapjait fekteti le.
- (4) Az Európai Közösség a tengerészeti ágazatban mindenki számára azonos feltételek megteremtését kívánja elérni.
- (5) Az ILO alapokmánya 19. cikkelyének (8) bekezdése kimondja, hogy „bármely egyezménynek vagy ajánlásnak a konferencia által történő elfogadása, vagy bármilyen egyezmény valamely tagállam általi ratifikálása semmi esetre sem lehet befolyással bármely olyan törvényre, döntésre, szokásra vagy megállapodásra, amely kedvezőbb

¹ HL C , , o.

² HL C , , o.

feltételeket biztosít az érintett munkavállalóknak annál, mint amelyek az egyezményben vagy ajánlásban vannak előírva”.

- (6) Az egyezmény egyes cikkei a szociális biztonsági rendszerek összehangolásának területén a Közösség kizárólagos hatáskörébe tartoznak.
- (7) A Közösség nem erősítheti meg az egyezményt, mivel ahhoz kizárólag tagállamok csatlakozhatnak.
- (8) A Tanácsnak ezért fel kell hatalmaznia a Szerződés 42. cikke alapján a szociális biztonsági rendszerek összehangolásáról szóló közösségi szabályok által kötött tagállamokat, hogy a Közösség érdekében az e határozatban foglalt feltételekkel erősítsék meg az egyezményt,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A tagállamok felhatalmazást kapnak az ILO 2006. február 23-án elfogadott 2006. évi egységes szerkezetbe foglalt tengerészeti munkaügyi egyezményének megerősítésére.

2. cikk

A tagállamok megteszik azokat a lépéseket, amelyek az egyezményt megerősítő okiratoknak a Nemzetközi Munkaügyi szervezet főigazgatójánál 2008. december 31-ig történő letétbe helyezéséhez szükségesek. A Tanács 2008 júliusáig felülvizsgálja a megerősítés folyamatában elért haladást.

3. cikk

E határozat címzettjei az Európai Közösséget létrehozó szerződéssel összhangban a tagállamok.

Kelt Brüsszelben,

*a Tanács nevében
az elnök*